

7

Diskussion om värdegrund, timfördelning och språkprogram för den svenska grundläggande utbildningen i Helsingfors

HEL 2014-003846 T 12 00 01

Beslutsförslag

Svenska sektionen för en diskussion om värdegrund, timfördelning och språkprogram för den svenska grundläggande utbildningen i Helsingfors.

Föredragandens motiveringar

Bakgrund

På nationell nivå pågår för närvarande arbetet med att formulera en ny läroplan och timfördelning för den grundläggande utbildningen. Enligt statsrådets beslut ska man från början av höstterminen 2016 övergå till undervisning enligt den nya timfördelningen och läroplanen, vilket innebär att de lokala läroplanerna ska vara klara och godkända före 1.8.2016.

De lokala läroplanerna utarbetas utgående från de nationella läroplansgrunder som färdigställs i slutet av 2014. Som bäst bereds på nationell nivå läroplansgrunder för förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen, påbyggnadsundervisningen och grundläggande utbildning för vuxna. Läroplansgrunderna fastställer de mål och det innehåll som styr skolarbetet och undervisningen i olika läroämnen.

I Helsingfors har läroplansarbetet inletts våren 2013, och fortgått under läsåret 2013–2014. En arbetsgrupp med representanter för skolorna och utbildningsverket från såväl den finska som den svenska grundläggande utbildningen i staden har sammanträtt och utarbetat modeller för att höra elever, vårdnadshavare, personal och samarbetsparter gällande olika delar av läroplanen, och har därefter sammanställt inkommen respons. De delar av den kommande läroplanen som arbetsgruppen i detta skede främst har arbetat med är värdegrund, timfördelning och språkprogram för den grundläggande utbildningen i Helsingfors.

Värdegrund

Arbetet med att utarbeta en värdegrund för den grundläggande utbildningen i Helsingfors har pågått sedan våren 2013. I processen

har det ingått många arbetsskeden, och den har involverat ett stort antal personer.

Den tidigare nämnda arbetsgruppen är den som har utformat och drivit processen. I processens början nedtecknade gruppen ett antal värden, fenomen och målsättningar som man ansåg det vara nödvändigt att ta ställning till under processen för att utforma värdegrunden. Som bakgrundsmaterial användes bland annat FN:s konvention om barnens rättigheter, den nuvarande läroplanens värdegrund och strategin för Helsingfors stad. Personal i skolorna fick kommentera sammanställningen av centrala begrepp, vilken på basis av inkommen respons bearbetades. Följande sammanställning fick en bredare spridning, och kommenterades elektroniskt av personal, vårdnadshavare, samarbetsparter och via utbildningsverkets nätsidor av stadens invånare i övrigt. Responsen visade sig vara mycket lika oberoende av vilken grupp det rörde sig om, och det fanns ett antal teman och begrepp som av samtliga grupper sågs som klart viktigare än andra.

Inkommen respons bearbetades av arbetsgruppen, och för närvarande utarbetas olika modeller för att presentera resultaten.

Timfördelning

Arbetsgruppen arbetar jämsides med värdegrunden även med utkast för timfördelning för den grundläggande utbildningen. Dessa utkast, samt frågor som väcktes under arbetet och krävde en diskussion i ett bredare forum, diskuterades såväl med skolornas rektorer som i linjernas ledningsgrupper. Utgångspunkten utgjorde statsrådets förordning om riksomfattande mål för utbildningen enligt lagen om grundläggande utbildning och om timfördelning i den grundläggande utbildningen, utfärdad i Helsingfors den 28 juni 2012, vars timfördelning finns att läsa på adressen

http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/koulutuspolitiikka/vireilla_koulutus/perusopetus/liitteet/forslag_till_forordning_1.pdf

I arbetsgruppen diskuterades främst placeringen av vissa timmar, vars placering det är möjligt att besluta om på stadsnivå, samt behovet av att möjligen dra upp gemensamma riktlinjer gällande vissa av dessa. Arbetet pågår, och kommer att utmynna i konkreta, sinsemellan olika, förslag till timfördelning för den finska och svenska grundläggande utbildningen. Respektive sektion beslutar om timfördelningarna under våren 2014.

Språkprogram

Som en del av arbetet med timfördelningen diskuterades även skolornas språkprogram. De svenska rektorerna har i olika sammanhang diskuterat såväl de utmaningar det nuvarande språkprogrammets förverkligande medför, som förslag på framtida förändringar i språkprogrammet. Kommentarer och synpunkter har insamlats via gemensamma tillfällen för samtliga rektorer, och från varje område genom att respektive områdesrektor sammanställt kommentarer från rektorerna i området. Gemensamma teman som kommenterats är svårigheten i att i verkligheten förverkliga det språkprogram som för närvarande gäller, betydelsen av att stöda såväl modersmålet svenska som finskan i den starkt finska verksamhetsmiljö Helsingfors utgör. Att för barn och unga i de svenska skolorna erbjuda ett mångsidigt språkprogram med en struktur som säkrar att språkprogrammet är möjligt att förverkliga är det gemensamma målet för samtliga som hörts i processen. Olika möjligheter att stärka språkprogrammet har föreslagits. Till exempel kunde finskundervisningen (A1) stärkas genom en tidigareläggning, och förslagsvis inledas redan i årskurs 2. I årskurserna 1-6 kunde endast engelska (A2) erbjudas i samtliga skolor från och med årskurs 4, och övriga språk (B2) kunde erbjudas från årskurs 7 och därigenom stärkas genom att de skulle inledas tidigare, och med ett två timmar högre timantal jämfört med det nationella minimet för ämnet. I diskussionerna har många av skolornas rektorer framfört vikten av att även framdeles som en del av läroplanen ha en för den svenska grundläggande utbildningen specifik språkstrategi med syftet att stöda det svenska språket.

Kommentarer och synpunkter från ovan nämnda grupper och även utbildningsnämndens svenska sektion kommer att ligga till grund då frågan om språkprogram, timfördelning och värdegrund bereds för sektionerna. Beslut torde fattas under våren 2014.

Föredragande

undervisningschef
Niclas Rönnholm

Upplysningar

Niclas Rönnholm, undervisningschef, telefon: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi